

Upphandlingsplan 2023-2024

Valnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Största inköpsområden år 2021	4
Största inköpsområden 2021	4
Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2023-2024	5
Planerade upphandlingar (2023-2024)	5
Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar	6
Produkt och verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas	10
Produkt och verksamhetsområden där mer hållbara inköp efterfrågas	11

Inledning

I budget 2018 beslutade kommunfullmäktige att stadens inköpsverksamhet, genom en tydlig politisk styrning, ska användas som strategiskt verktyg för att bidra till fler och bättre innovationer och att vidareutveckla det påbörjade arbetet med att uppnå sociala och miljömässiga mål. Den utredning som följde visade att ökad politisk styrning på nämndsnivå och koncernnivå kräver gemensam rapportering och planering av strategiskt angelägna upphandlingar, innovativa upphandlingar och hållbara inköp.

Samtliga nämnder ska med anledning av kommunfullmäktiges beslut årligen redovisa aktuell inköpsstatistik, planerade upphandlingar (över tröskelvärdet), hur hållbarhetshänsyn säkras i nämndens inköp och upphandlingar samt eventuella produkt- eller verksamhetsområden där mer hållbara och/eller innovativa inköpslösningar efterfrågas.

Nämndernas upphandlingsplaner ska ligga till grund för stadens gemensamma planering av strategiskt viktiga inköpsprojekt. Upphandlingsplanen kommer att redovisas för kommunstyrelsen.

Största inköpsområden år 2021

Stadskontoret arbetar aktivt med att upphandla kommunövergripande (kö) ramavtal inom samtliga inköpsområden i staden, och antalet ramavtalsområden ökar ständigt. Enligt Malmö stads *Inköpspolicy* är det respektive nämnds ansvar att inköp och upphandlingar sker enligt gällande regelverk och att kommunövergripande avtal nyttjas då hög avtalstrohet eftersträvas. För de behov som inte täcks av kommunens kommunövergripande ramavtal ska förvaltningsspecifika avtal användas. Alternativt ska avtal som samordnats av annan part, till exempel Skånes Kommuner eller ADDA, nyttjas. Hög avtalstrohet är en förutsättning för en fungerande kontroll och styrning av inköpsverksamheten. Bristande avtalstrohet kan innebära att EU-direktiv och svensk lagstiftning inte följs, att förtroendet för kommunen som köpare minskar, att staden får sämre villkor med avseende på exempelvis pris, frakt, montering, garanti, miljö etcetera. Det innebär också att det arbete som staden lägger på att skapa ramavtal inte ger önskad effekt. Avtalstrohet är inte obligatoriskt att rapportera till kommunstyrelsen. Enskild förvaltning kan dock välja att rapportera till nämnd.

För att få en överblick över stadens värdemässigt största inköpsområden ska respektive förvaltning redogöra för sina största inköpsområden år 2021 (tkr). Den del av inköpen som skett genom avrop på kommunövergripande ramavtal har noterats i tabellen. Inköp som inte avropats från stadens ramavtal har noterats i tabellen ”Inköp från annat avtal”.

Största inköpsområden 2021

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Totalt (tkr)

Valnämnden är lokal valmyndighet med hela ansvaret för genomförandet av röstning inom kommunen. Under 2021 har inga val genomförts och därmed har inte några stora inköp genomförts.

Valnämnden har 2019 direktupphandlat ett administrativt valsystem för perioden 2020-03-01 till 2024-12-31 för en kostnad av totalt 490 tkr. Avtalet garanterar därmed valnämnden tillgång till ett valadministrativt system under kommande två valåren (2022 och 2024). Direktupphandlingen genomfördes i samarbete med Serviceförvaltningens support för direktupphandling och stadskontorets IT-enhet skapades en anbudsfrågan utifrån identifierade krav på systemfunktioner och support samt tekniska krav. Beslut om att ingå avtal fattades av valnämnden 2020-02-18.

Planerade upphandlingar över tröskelvärdet 2023-2024

För att kunna fatta stadsövergripande strategiska beslut kring upphandlingar behöver kommunstyrelsen en sammanställning av samtliga större upphandlingar som planeras i respektive nämnd. Nedan ska nämnden därför redogöra för samtliga planerade upphandlingar, över tröskelvärdet, år 2023 - 2024 samt uppskattat kontraktsvärde för dessa.

Planerade upphandlingar (2023-2024)

Valnämnden planerar inga upphandlingar över tröskelvärdet under perioden 2023-2024, men redovisar övriga planerade upphandlingar nedan.

Valnämnden är lokal valmyndighet med hela ansvaret för genomförandet av röstning inom kommunen, och ska under 2024 anordna EU-val 2024. Inom detta uppdrag ingår att erbjuda röstberättigade malmöbor möjlighet till förtidsröstning under en period av 18 dagar i anslutning till valdagen. Detta innebär att förtidsröster ska hämtas upp från förtidsröstningslokaler, lagerhållas, sorteras för att sedan levereras under valdagen till samtliga vallokaler. Denna tjänst beräknas uppgå till en kostnad av ca 850 tkr, och planeras som avrop under 2023 från Kommunförbundet Skånes avtal med PostNord inför genomförandet av EU-val 2024.

Planerad upphandling	Kontraktsvärde (tkr)
Upphandling av transport, sortering och lagring av förtidsröster i samband med EU-val 2024	850

Beskrivning av systematiskt hållbarhetsarbete i upphandlingar

Den 1 juli 2023 planeras lagen om offentlig upphandling att ändras. Av lagändringen följer att staden ska beakta miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter i varje upphandling. Samma skyldigheter följer även av andra lagregleringar och styrdokument såsom Agenda 2030, barnkonventionen och stadens miljöprogram och inköspolicy.

Ett systematiskt angreppssätt är avgörande för att säkra att hållbarhetsyhnsyn tas i varje upphandling. Nedan ska nämnden därför redogöra för hur de systematiskt arbetar med hållbarhetsyhnsyn.

Nytt för årets rapportering är att nämnden ska beskriva vilka hållbarhetskrav som ställts i tidigare genomförda upphandlingar och inte vilka krav som planeras i kommande upphandlingar. Detta för att krav som regel bestäms i det operativa skedet i en upphandling snarare än innan processen är i gång.

Med hållbarhetskrav avses både miljökrav och sociala krav. För mer vägledning och information kring hållbarhetsarbete i upphandling, se Vägledning för hållbarhet i upphandling på KOMIN.

Stadskontorets upphandlingsenhet ansvarar för att säkerställa hållbarhetskrav i kommunövergripande upphandlingar/avtal. Redovisning av hållbarhetskrav i dessa upphandlingar/avtal svarar Stadskontoret för. När det gäller de upphandlingar som sker via ADDA (f.d. SKL Kommentus), Kammarkollegiet eller Skånes kommuner behöver förvaltningen inte redogöra för de hållbarhetskrav som ställts.

För förvaltningsspecifika upphandlingar som genomförs av egen personal eller via internt/externt ombud, ligger ansvaret för att uppnå en viss hållbarhetsstandard på den enskilda förvaltningen. Den följande redogörelsen avser således förvaltningsspecifika upphandlingar såväl under som över tröskelvärde och kopplar an till stadens skyldigheter att uppfylla såväl miljöprogrammet som lagkrav. Direktupphandlingar undantas i denna redogörelse.

Valnämnden är lokal valmyndighet med hela ansvaret för genomförandet av EU-val 2024, I detta uppdrag ingår transport, lagerhållning, sortering och leverans av förtidsröster. Denna tjänst beräknas uppgå till en kostnad av ca 850 tkr, och planeras som avrop under 2023 från Kommunförbundet Skånes avtal med PostNord. I detta avtal ska *Malmö stads uppförandekod för leverantörer* finnas med som bilaga. Uppförandekoden syftar till att Malmö stads genom sina inköp tar ekonomisk, miljömässig och social hänsyn. Hållbarhetskraven ska säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling och bland annat syfta till att uppnå målen i stadens miljöprogram och FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

Leverantören ska bedriva sin verksamhet med hänsyn till miljön och följa lokal och nationell lagstiftning. Genom att ha rutiner för att identifiera, mäta och följa upp sin miljöpåverkan ska leverantören arbeta med att ständigt förbättra sin miljöprestanda och minimera resursförbrukning och utsläpp. Leverantören ska sträva mot ett livscykelperspektiv avseende miljöpåverkan från varor och tjänster, och ska ställa miljökrav på underleverantörer.

Därutöver inkluderar valnämnden även *särskilda sociala villkor* i avtalet som rör antidiskriminering, arbetsgivaransvar och informationsfrihet.

Leverantören förbinder sig att vid utförandet av avtalet i Sverige följa vid varje tillfälle gällande antidiskrimineringslagstiftning. Leverantören är också under avtalstiden förpliktigad att inom 14 dagar från det att staden begär det, skriftligen redovisa följande uppgifter och handlingar som följer av leverantörens förbindelse enligt avtal. Leverantören förbinder sig att redovisa aktiva åtgärder enligt 3 kap. 4–10 §§ diskrimineringslagen.

Om leverantören eller anställd som denne svarar för, vid utförandet av kontraktet, enligt lagakraftvunnen dom brutit mot ett förbud enligt vid varje tillfälle gällande antidiskrimineringslagstiftning utgör detta ett väsentligt avtalsbrott som medför rätt för staden att säga upp kontraktet med omedelbar verkan.

Leverantören ska ålägga underleverantörer samma skyldigheter enligt ovan, under förutsättning att underleverantören utför en väsentlig del av upphandlingskontraktet i Sverige.

Vad gäller informationsfrihet så ska det framgå att det är av väsentlig betydelse för beställaren att leverantörens anställda i ett leverantörsförhållande med beställaren omfattas av meddelarfrihet liknande den som gäller beställarens anställda inom motsvarande verksamhetsområde. Leverantören förbinder sig att, med undantag för vad som nedan anges, inte ingripa mot eller efterforska den som lämnat meddelande till författare, utgivare eller motsvarande för offentliggörande i tryckt skrift eller radioprogram eller sådana upptagningar. Beställaren har rätt att häva avtalet i förtid om leverantören i väsentligt avseende eller vid upprepade tillfällen brutit mot ovan angivet efterforskningsförbud.

Leverantören ska också ha fullt arbetsgivaransvar för personal och får inte vidta åtgärder, som kan antas åsidosätta lag eller godtagbara arbetsrättsliga villkor enligt EU-rätten för arbete, eller annars åsidosätter vad som är allmänt godtagbart i annan motsvarande verksamhet.

Klimatkrav

Klimatkrav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Produkter/material med lägre klimatpåverkan vid tillverkning (exempel växtbaserade livsmedel)			X
Energieffektiva produkter/byggnader			X
Krav på förnybar energi vid produktion av produkt/bygg och anläggning			X
Hållbarhetsmärkning innehållandes klimatkrav			X
Tak för maximalt CO2-utsläpp vid nybyggnation			X

Kemikaliekrav

Kemikaliekrav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Upphandlingsmyndighetens kemikaliekrav			X
Hållbarhetsmärkning innehållandes kemikaliekrav			X
Krav för att minska spridning av mikroplaster			X
Miljöbedömning utifrån BASTA nivå BASTA, SundaHus nivå C+ eller Byggvarubedömningen nivå Accepteras			X
Kemikaliekrav från "Gemensamma miljökrav för entreprenader"			X

Cirkulära krav

Cirkulära krav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Välja återbrukade produkter			X
Välja produkter/material som kan återvinnas/återbrukas längre fram			X
Välja flergångsalternativ framför engångsalternativ			X
Reparationsmöjligheter			X
Cirkulär avyttring (ex. skapa system för att avyttra till återanvändning/ materialåtervinning)			X
Efterfråga återvunnet material			X

Krav för hållbar mobilitet, minskat buller och minskade luftföroreningar

Krav för hållbar mobilitet, minskat buller och minskade luftföroreningar som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Cykeltransporter		X	
Förnybara drivmedel – transporter och arbetsfordon		X	
El, biogas eller vätgasfordon		X	
Möjliggöra resor i linje med stadens resepolicy		X	
Euroklass-krav och utsläppskrav på arbetsmaskiner		X	

Krav för att främja biologisk mångfald

Krav för att främja biologisk mångfald som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Ekologiska livsmedel och MSC/ASC märkt fisk			X
Övriga hållbarhetsmärkningar som innehåller krav som främjar biologisk mångfald (exempelvis: FSC, PEFC, FFP)			X
Krav på grönytefaktor eller andra insatser för att främja biodiversitet vid projektering/entreprenader			X

Krav för jämlikhet och lika rättigheter

Krav för jämlikhet och lika rättigheter som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Antidiskrimineringsklausulen	X		
Sysselsättningsfrämjande villkor			X
Genomför barnkonsekvensanalys i upphandlingsprocessen			X

Arbetsrättsliga krav

Arbetsrättsliga krav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
	Ja	Nej	Ej relevant
Arbetsrättsliga villkor för lön, semester och arbetstid	X		
Hållbara leveranskedjor (ILO:s kärnkonventioner m.fl.)			X
Krav på rättvisemärkta produkter (exv. Fairtrade)			X
Krav på systematiskt arbetsmiljöarbete	X		
Etiska krav på natursten			X

Tillgänglighetskrav

Tillgänglighetskrav som tillämpats i upphandlingar det senaste året	Ställer ni kravet regelmässigt?		
---	---------------------------------	--	--

	Ja	Nej	Ej relevant
Krav på universell utformning			X
Digital tillgänglighet i form av krav standarder/specifika funktioner			X
Krav på tillgängliga alternativ/lösningar			X

Upphandlingar det senaste året i vilka sociala företag har lämnat anbud

Upphandling	Socialt företag

Produkt och verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas

Malmö stad genomför årligen inköp för cirka nio (9) miljarder kronor. Det innebär att stadens inköp motsvarar en väsentlig andel av stadens totala omsättning om 23 miljarder kronor. Kraften i stadens inköp är påtaglig men det krävs ökad samordning för att på ett samlat sätt fokusera på de politiska ambitionerna när det gäller social och miljömässig hållbarhet och innovativa inköpslösningar. Ett första steg är att skapa en överblick genom att nämnderna identifierar och rapporterar förslag på behov av nya inköpslösningar.

Nya (innovativa) inköpslösningar kan bli aktuella när befintliga lösningar inte är tillräckligt effektiva, har för låg kvalitet, är för dyra eller saknas helt. I sådana fall finns anledning att uppmuntra till nya lösningar.

Nya inköpslösningar behöver ta sin utgångspunkt i det behov som ska tillgodoses. Det handlar om att på ett tydligt sätt beskriva vilken funktion som ska uppnås eller tillgodoses (Vad) men utan att beskriva lösningen (Hur).

För att skapa utrymme för ett innovativt perspektiv för att uppnå de behov som staden har krävs mycket god framförhållning då upphandling av nya lösningar är tidskrävande. Det är viktigt att verksamheten är beredd att satsa såväl personellt (arbetstid) som ekonomiskt (testbädd) för att finna nya lösningar. Ett resonemang kring innovativa inköpslösningar finns i utredningen *Återrapportering - Utredningsdirektiv budget 2018 - Utredda förutsättningar för bättre politisk styrning och främjande av såväl hållbara som innovationsupphandlingar* (STK-2019-1134).

Nedan ska nämnden ge förslag på produkt- eller verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas.

Valnämnden har inte identifierat några produkt- eller verksamhetsområden där nya inköpslösningar efterfrågas.

Produkt och verksamhetsområden där mer hållbara inköp efterfrågas

Nämnden ska även, utifrån förvaltningens inköpsbehov de kommande två åren, ge förslag på områden där behovet potentiellt kan lösas på ett mer hållbart sätt.

Det huvudsakliga valmaterialet som valnämnden använder sig av i samband med val är av sådan kvalitet att dessa kan återanvändas under många val. Nya valurnor och valbåsar har under många år endast köpts in i samband med att antalet valdistrikt/vallokaler har ökat i kommunen samt vid enstaka tillfällen då materialet har ansetts vara obrukbart.

Transport av valmaterial i samband med val sker alltid i nära dialog med leverantör för att minska onödig transport utan att på något sätt kompromissa säkerhet och efterlevnad av vallag.